

EVROPSKÁ
KOMISE

Ve Štrasburku dne 17.4.2018
SWD(2018) 115 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady

**o stanovení pravidel usnadňujících používání finančních a dalších informací k prevenci,
odhalování, vyšetřování či stíhání určitých trestných činů a o zrušení rozhodnutí Rady
2000/642/SVV**

{COM(2018) 213 final} - {SWD(2018) 114 final}

Souhrnný přehled	
Posouzení dopadů, jaké by mělo usnadnění používání finančních a dalších informací pro prevenci, odhalování, vyšetřování či stíhání určitých trestných činů	
A. Potřeba opatření	
Proč? Jaký problém se řeší?	
Zločinecké skupiny a teroristé často působí v různých členských státech a jejich majetek, včetně bankovních účtů, se zpravidla nachází v různých státech EU, nebo i mimo ni. Jejich finanční aktivita po sobě může zanechat informační stopu v jiných členských státech, což může mít klíčový význam pro vyšetřovatele. Nedostatečný nebo zdlouhavý přístup k finančním informacím a k informacím o bankovních účtech brání odhalování finančních toků pocházejících z trestné činnosti. Výnosy z trestné činnosti tak zůstávají skryté, nebo je nelze zmrazit. Navíc finanční zpravodajské jednotky čelí řadě překážek při vzájemné spolupráci i při přístupu k informacím v oblasti prosazování práva, což ovlivňuje jejich schopnost vykonávat své úkoly v souladu se čtvrtou směrnicí o boji proti praní peněz (EU) 2015/849.	
Čeho by měla tato iniciativa dosáhnout?	
Cílem této iniciativy je zvýšit bezpečnost ve všech členských státech EU zlepšením přístupu k finančním informacím, včetně informací o bankovních účtech, pro příslušné orgány a úřady, které se zabývají prevencí, vyšetřováním a stíháním závažných forem trestné činnosti, aby byla posílena jejich schopnost vést finanční vyšetřování a provádět analýzy a podpořena jejich spolupráce. Dalším cílem iniciativy je posílit schopnost finančních zpravodajských jednotek provádět úkoly, které jim stanovila čtvrtá směrnice o boji proti praní peněz.	
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU?	
Opatření na úrovni EU by umožnila harmonizovaný postup, pokud jde o usnadnění přístupu příslušných orgánů a subjektů k finančním informacím pro účely boje proti závažným trestným činům i posílení schopnosti finančních zpravodajských jednotek bojovat proti praní peněz, souvisejícím predikativním trestným činům a financování terorismu. Vzhledem k přeshraničnímu rozměru těchto trestných činů je třeba, aby příslušné orgány měly rychlejší přístup k informacím potřebným pro jejich analýzy a vyšetřování a mohly spolupracovat efektivněji a účinněji jak na vnitrostátní, tak i na přeshraniční úrovni. Z tohoto důvodu jsou opatření na úrovni EU nezbytná pro hladkou spolupráci mezi orgány a umožní jim přístup k příslušným informacím a jejich výměnu.	
B. Řešení	
Jaké legislativní a nelegislativní možnosti byly zvažovány? Je některá možnost upřednostňována? Proč?	

Nelegislativní řešení – Možnost O a třináct legislativních možností politiky bylo posouzeno a klasifikováno do následujících kategorií:

- **Blok A: „PROČ“** by příslušné orgány měly mít přístup k finančním informacím nebo si tyto informace vyměňovat?

MOŽNOST A.1: pouze pro prevenci a boj proti praní peněz, souvisejícím predikativním trestným činům a financování terorismu.

MOŽNOST A.2: pouze v souvislosti s tzv. „eurozločiny“ uvedenými v čl. 83 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.

MOŽNOST A.3: v souvislosti s trestnými činy uvedenými v příloze I nařízení o Europolu.

- **Blok B: „JAK“:** jakým způsobem by orgány veřejné moci získaly přístup k finančním informacím a vyměňovaly si je?

MOŽNOST B.1: poskytnout příslušným orgánům přístup k národním centralizovaným registrům bankovních účtů podle 1) **díličí možnosti B.1.a:** přímý přístup, nebo podle 2) **díličí možnosti B.1.b:** nepřímý přístup.

MOŽNOST B.2: poskytnout příslušným orgánům přístup ke všem ostatním finančním informacím podle 1) **díličí možnosti B.2.a:** přímý přístup, nebo podle 2) **díličí možnosti B.2.b:** prostřednictvím finančních zpravodajských jednotek.

MOŽNOST B.3: stanovit pravidla pro výměnu informací mezi finančními zpravodajskými jednotkami a pro přístup finančních zpravodajských jednotek k informacím a jejich výměně, které příslušné orgány uchovávají podle 1) **díličí možnosti B.3.a:** přímá spolupráce mezi finančními zpravodajskými jednotkami, nebo podle 2) **díličí možnosti B.3.b:** zřízení centrální finanční zpravodajské jednotky.

- **Blok C: „KDO“:** na které orgány veřejné moci se tyto podmínky vztahují?

MOŽNOST C.1: na orgány veřejné moci odpovědné za prevenci, vyšetřování či stíhání trestných činů

MOŽNOST C.2: na orgány veřejné moci uvedené v možnosti C.1 a dále orgány uvedené v 1) **díličí možnosti C.2.a:** úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti; 2) **díličí možnost C.2.b:** Europol; 3) **díličí možnost C.2.c:** OLAF

V souvislosti s **přístupem příslušných orgánů k informacím obsaženým v registrech bankovních účtů** je **upřednostňovanou možností politiky** kombinace možností **A.3, B.1.a, C.2.a a C.2.b.**

V souvislosti s **přístupem příslušných orgánů k dalším finančním informacím** je **upřednostňovanou možností politiky** kombinace možností **A.3, B.2.b a C.2.b.**

S cílem **překonat překážky v přeshraniční spolupráci finančních zpravodajských jednotek a problémy, kterým finanční zpravodajské jednotky čelí při spolupráci s donucovacími orgány**, je **upřednostňovanou možností politiky** kombinace možností **A.1, B.2.b, B.3.a a C.2.b.**

Kdo upřednostňovanou možnost podporuje?

Zúčastněné strany se shodly, že přístup k centralizovaným registrům bankovních účtů by zvýšil účinnost vyšetřování vedeného donucovacími orgány a zamezil nákladům a administrativní zátěži, které způsobují plošné žádosti zasílané bankám. Většina účastníků veřejných konzultací se shodla, že by bylo potřeba udělit přístup příslušným orgánům včetně úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti. Členské státy se shodly na usnadnění spolupráce mezi finančními zpravodajskými jednotkami a výměně informací mezi finančními zpravodajskými jednotkami a příslušnými orgány. V nedávném průzkumu Eurobarometr se 92 % respondentů shodlo na tom, že vnitrostátní orgány by měly sdílet informace s orgány jiných členských států s cílem lépe předcházet trestné činnosti a terorismu a bojovat proti nim.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

Upřednostňovaná možnost by měla poskytnout lepší prostředky ke zvýšení bezpečnosti a k boji proti trestné činnosti v EU. Poskytla by rychlejší přístup k jasně vymezeným finančním informacím a umožnila efektivnější a účinnější spolupráci mezi finančními zpravodajskými jednotkami a příslušnými orgány. Posílila by schopnost příslušných orgánů, včetně úřadů pro vyhledávání majetku z trestné činnosti a Europolu, získat rychlý přístup ke klíčovým finančním informacím, které jsou stěžejní pro finanční šetření. Upřednostňovaná možnost by také významně posílila schopnost finančních zpravodajských jednotek provádět finanční analýzy s cílem předcházet praní peněz a financování terorismu. Dále by snížila náklady a administrativní zátěž spojené s posíláním necílených, plošných žádostí a odpovídáním na ně.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte náklady na hlavní možnosti)?

Jednorázové náklady na zavedení upřednostňované možnosti, spočívající v přímém přístupu k centralizovaným registrům bankovních účtů a systémům vyhledávání dat, se odhadují v rozmezí 5 000 až 30 000 EUR (tuto částku je třeba násobit počtem orgánů, které mají být napojeny na centralizované registry bankovních účtů a systémy vyhledávání dat). Náklady na přístup k finančním informacím prostřednictvím finančních zpravodajských jednotek ponесou především tyto jednotky.
Jaký bude dopad na podniky, včetně malých a středních podniků a mikropodniků?
Dodatečné náklady pro bankovní sektor se neočekávají. Tato iniciativa by naopak měla vést k významným finančním úsporám pro banky, protože by nemusely zpracovávat a odpovídat na plošné žádosti podávané příslušnými orgány. Neočekávají se žádné konkrétní dopady na malé a střední podniky a mikropodniky.
Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?
Náklady na zavedení přímého přístupu k centralizovaným registrům bankovních účtů a systémům vyhledávání dat a přístupu k finančním informacím prostřednictvím finančních zpravodajských jednotek budou mít dopad na státní rozpočty a státní správy. Tyto náklady by však mělo kompenzovat snížení stávajících správních a finančních nákladů příslušných orgánů i úspora nákladů díky účinnější spolupráci mezi finančními zpravodajskými jednotkami a příslušnými orgány.
Očekávají se jiné významné dopady?
Navrhovaná opatření by měla dopad na základní práva, ovšem zásah do práva na ochranu osobních údajů by byl minimalizován, protože přístup je omezen a cílen výhradně na příslušné orgány, čímž je zajištěna proporcionalita. Přímý přístup bude umožněn do centrálních registrů bankovních účtů a systémů vyhledávání dat, jelikož obsahují jen omezený druh informací. Přístup k ostatním finančním informacím bude umožněn prostřednictvím finančních zpravodajských jednotek. Upřednostňované možnosti nepřesahují rámec toho, co je pro dosažení těchto cílů nezbytné, a byly zhodnoceny jako legislativní návrhy na úrovni Unie, které budou znamenat nejmenší zásah do práv, v souladu s požadavky Soudního dvora. Budoucí právní návrh by nijak neovlivnil procesní záruky stanovené vnitrostátním právem a poskytl by přísné záruky, jež by dále zmírnily jakékoli případné negativní dopady na základní práva.
D. Návazná opatření
Kdy bude tato politika přezkoumána?
Komise bude monitorovat účinné provádění navrhovaných legislativních nástrojů a na základě konzultací s členskými státy a zúčastněnými stranami bude porovnávat dosažený pokrok s jejich cíli a hodnotit problémy, které je třeba řešit, do 3 let po přijetí navrhovaných opatření.